Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia Aristotelica-Thomistica - Cod. Ettenheim-Münster 226

Endel, Roman
Majer, Ferdinand

[s.l.], 1731-1732

Articulus 3tius

urn:nbn:de:bsz:31-120354

Visual Library

invicem penetrant. Illud unum corpus immediate tangit aliud, alterum vero mediate, siquidem unum est adaequate, alterum aliud inadaequate loco commensuratur.

Articulus 3tius
an
Detur replicatio corporis facta supernaturaliter?

N. 307 **Status**: postquam articulo praecedenti dictum est, an 2 quanta possint esse in uno eodemque loco, quaeritur jam an idem numero corpus supernaturaliter factum non possit esse in duobus pluribusque locis adaequatis eodem tempore, ac simul et semel id est: an idem corpus non possit simul existere hic in S. Blasio et simul Friburgi uno eodemque tempore. Nota aliquid esse in loco triplici modo ut jam dictum est, circumscriptive et definitive; hoc ultimo modo aliquid dicitur esse in loco ratione operationis in aliquo corpore, sic Angeli sunt in loco, nam quia Angeli sunt aliquid spirituale et indivisibile, sine non possunt esse in loco circumscriptive, sed aliud per operationem virtualem, et hoc modo stat extra controversiam unum Angelum posse esse in pluribus locis simul definitive, ubi duplex locus est adaequatus, non tamen respectu Angeli, quam respectu corporum in quibus Angelus exercet suam operationem. 2do. Dicitur aliquid esse in loco per sacramentalem conjunctionem cum aliquo, quod est in loco, sic Christus est in loco in S. Eucharistia, quia conjungitur speciebus sacramentalibus, quae sunt in loco, de quo etiam certum est, Christum posse esse simul et semel in pluribus locis sacramentaliter, ubi locus est adaequatus non tamen respectu Christi, quam accidentium Eucharisticorum. Status igitur est: an aliquod corpus possit esse in duplici loco circumscriptive seu an detur replicatio unius eiusdemque quantitatis?

N. 309 **Dico**: etiam supernaturaliter sive per absolutam Dei potentiam idem corpus non potest simul et semel esse in pluribus locis circumscriptive.

Probatur 1o auth: S. Doct: qui 2do Sent. dicit habet ponere, quod unum corpus sit localiter in uno loco, et tamen

sit in alio loco, quod sunt contradictoria simul vera; unde ex
praemissa vi a Deo fieri non potest. Arguitur tertio: quia
corpus quantitativum existens simul in pluribus locis esset idem ad
se, et simul non esset, sed haec sunt contradictoria, quod consequentia
probatur. imprimis esset idem sive unum numero corpus ut supponitur,
et non esset quod probatur: unum numero corpus habet unam numero quantitatem, sed
illud corpus non habet unam numero quantitatem, quod non esset unum numero corpus.
minor ex eo constat, quia ut in mysticis dicebamus unitas et
distinctio numerica substantiarum materialium oritur [illegible] radice
et sigillatione materiae ad diversam vel eandem numero quantitatem:
deinde fieri non potest, ut plura eadem solo numero distincta,
quae dicens plures quantitates simul inexistant eidem numero
subiecto, quod unum numero corpus non potest simul et semel plures habere
quantitates. id probatur etiam minor, quia habet plures extensiones locales
non habet unam numero quantitatem, sed corpus in replicatione habet
plures extensiones locales, quod non habet unam numero quantitatem,
minor certa supponitur etiam, tale corpus habere plures subsistentias
[illegible], ita ut modus extensionis [illegible] sit in uno loco
v.g. hic [illegible] Blasio quam in alio v.g. Friburgi, loca
[illegible] formaliter habere plures extensiones locales. quod [illegible] major
probatur. extensio localis est effectus formalis quantitatis,
sed multiplicato effectu formali contrario multiplicatur etiam
multiplicatur forma, a qua talis effectus provenit, quod ab
multiplicato effectu formali, quantitas etiam multiplicatur
quantitas: quod est impossibile, ut sit una numero quantitas, et tamen duplex
extensio localis. Adeoque a primo ad ultimum quod habet duas
vel plures extensiones locales non potest habere unam numero quantitatem.
omnes etiam sunt legitimae, minor a simili ex eo patet, quia
omnis effectus formalis contrarius [illegible] supponit effectum primum
formae, quod omnis multiplicatio effectus contrarii supponit
[illegible] multiplicationem effectus formalis primarii, ac proinde
[illegible] formae, utpote in recto indistinctae ab illo.

N. 309us qtum ut eet eadē qtas qris existentis simul in duplici loco, ita deberet ēē continua et in-divisa; atqui per replicaõem n eet continua, loci ipso, qd plurima alia loca, et locata intercederent, et deinde, qua realiter entitative separarent realiter etiam dispositum; ergo qtas qris mei existentis hic et simul alibi realiter entitative separetur etiam dispositis, quare n maneret eadē nō qtas, qd etiam n maneret idē nō corpus, quia qrid individuationis numerice ē mda signata qte in utroq duplici sed una, ubi qd ē duplex qtas erit etiam duplex corpus, adeoq unum idemq nō corpus in duplici loco simul et semel existere n potenit. Consequenter n datur replicaõ.

Solvuntur objeĉões

N. 310us Obj. 1° Idem corpus ēē simul et semel circumscriptive in pluribus locis nec repugnat ex parte qtis, neq ex parte modi, quo existit in loco; qd n implicat replicaõ. Pa. quoad 1^am part: qtas quidem se respectu unica tui praesentia locale nec plures, at ē indifferens ad una, uis separari pōt ab ōi, ut patet in qte qris Xti in Eucharistia, qd signum ē qti pōe gaudere ū unica ū plures pntias locales. Pts le etiam quoad 2 part. modus existendi in loco pergitur qtis ē, ut si tota in toto loco, et si partes eius in partibus loci, sedita existeret in qlibet loco, si replicaretur, qd erat.

2°. Et idē ēē in pluribus locis definitive, ū in uno definitive, et in alio circumscriptive, qd etiam potenit idem corpus ēē in pluribus locis circumscriptive. Contra pts. Difficilius ē ēē in duplici loco modo indebito, quam debito et connaturali; sed ēē in uno loco definitive, et in alio circumscriptive ē modus indebitus; econtra ā ēē in duplici loco circumscriptive ē modus debitus et naturalis; qd erat.

4to Tale unum quodque non potest esse in pluribus locis, quia conscriberet
adaequate eodem loco, et non circumscriberetur, quod hoc absurdum
etiam restat difficultas devorandum, ut deus quidem dicitur
si Christus esset circumscriptive in caelo, et sacramentaliter
in Eucharistia quod est non potest. nam tunc Christus adaequate
circumscriberetur a caelo, et simul non circumscriberetur, quia
utrumque illud non circumscriberetur adaequate, quod reperitur extra
caelum, a quo circumscribitur, sed Christus in Eucharistia existens
reperitur extra caelum quod est. Hoc argumentum autem
etiam clarum est contra [illegible], ut etiam concedi illud potest
apparere.

5to Datur supernaturaliter penetratio, quod etiam replicatio
fieri potest, cum minus plura corpora exigunt plura loca
adaequata, quam unum quodque unum locum adaequatum, sed non obstante
hac exigentia possunt plura corpora esse in uno loco
adaequato, quod etiam unum quodque in 2 locis.

6to magis repugnat naturae quantitatis suam extensionem,
quae naturalis est ejus proprietas, deperderet quam duplicem
acquirere. Sicut igni magis violentum est calorem
debitum sibi proprium perdere quam duplicem habere, atqui
quantitas suam extensivam ubicationem deperdere, quod etiam
duplicem acquirere.

7to Christus apparuit quandoque S. Paulo, ubi simul fuit
circumscriptive in caelo et in terris, item S. Benedictus
fuit in duplici loco simul in cella et simul apud
fratres absentes, quos docuit modum aedificandi etc.

Respondeo ad 1um. nego. ex utraque enim parte repugnat, ex N. iii[us]
parte quantitatis quidem, quia ibi, si sit unica, [illegible]
in sententia supponimus non potest deperdere duplicem quantitatis [illegible]
ejusdem speciei, sicut duplex extensio localis. ex parte
modi repugnat, quia sic exigit quamvis unum locum adaequatum,
ut non sit localiter extra ipsum, quod illi certe accideret
si poneretur circumscriptive in duplici loco.

Resp. ad 2um c. a. n. c. ad par: disparitas est, cum illa cap. esse in pluribus locis circumscriptive, quia esset in loco adaequate et non esset, quae omnia implicant: si vero sit in pluribus locis definitive et sacramentaliter, non sequitur haec contradictio, quia non esset in loco per extensionem localem, seu per circumscriptionem, adeoque talia omnia non sunt in loco ratione sui, sed ratione quantitatis, in quibus exercet operationem, seu ratione speciem sacramentalium, in quibus coniunguntur.

Resp. ad 3tium d. m. reperitur extra caelum quantum aliquod circumscriptibile, idest sine extensione partium ad locum c. m. tamen aliquod incircumscriptibile, id est sine extensione partium ad se n. m. et c. Si enim Christus in Eucharistia esset incircumscriptive posset inferri illud non adaequate circumscribi a caelo, hoc autem non contingit: ideo caenis facile videbit, quod hoc argumentum omnino nihil probet. Si tamen alios dices: Christus est in Eucharistia sicut in caelo, in illo autem est circumscriptive quoad locum et quoad se, ergo et in Eucharistia. Tunc respondeo distinguo m. Christus est in Eucharistia quoad substantiam sicut in caelo c. m. quoad modum n. m. et c. m. eodem modo distinguo c. n. c.

Resp. ad 4tum. c. a. n. c. ad probationem d. m. non minus sed solum rationaliter c. m. non minus et essentialiter n. m. et suppositum argumenti, quod impenetrabilitas utriusque corporis oriatur ab extensione locali sicut posita esse in loco. ratio patet ex dictis alibi jam.

Resp. ad 5tum distinguo m. magis repugnat ratione quantitatis quid extensionem partium tam quoad se quam quoad locum deperdere c. m. extensionem tantum quoad locum n. m. et sic distinguo m. n. c. et suppositum argumenti, quod extensio localis et extensio quoad se absolute loquendo eodem modo se habeant, extensio quoad se absolute loquendo eodem modo se habeant in ordine ad quantitatem, ratio extensio in ordine ad se dependet in ordine ad quantitatem, ratio extensio in ordine ad se distinguitur ab ipsa et realiter distinguitur, extensio vero localis est effectus realiter distinctus a quantitate, unde disparitas quoad ratio est clara

qd ignis deperdens calorem, deperderet totam suam perfectionem sibi connaturaliter debitam, qd in qte non fit.

Obiectio 3tio. Xtus post mortem apparuit S. Martino et Brendanum religiosum caelum et non fuisse circumscriptive in caelo. Resp. Nego. S. Ambrosio Xtus eo tempore, quo ascendit in caelum, non reliquisse caelum, tunc debet dici, quod caelum per deberet Xtum tamen loco proprio, extra quem etiam eo tempore sit maneat, quod absurdum. Ad textum de S. P. Benedicto respondeo in tali casu Angelum supplevisse assumendo personam S. Patris, quae responsio data etiam ad alia ejusdem exempla.

Quaestio 9na
De
Vacuo
Articulus unicus

An detur, vel dari possit vacuum in rerum natura? Si detur, an in eo ea possit motus localis?

Notandum 1o. aliud vacuum dici usitatum, aliud strictum. Prius dicitur vg: in marsupio pecuniis destitutis, posterius dicitur, quod aliquo caret corpore. Hoc vacuum dividitur in negativum et privativum, illud est, qd nullum corpus nec potest de facto acquirere, et plerumque appellatur spatium imaginarium. Hoc etsi non habeat corpus, sed facto est aptum repleri capax, velut si Deus in hac schola omne corpus annihilaret. N. 312

Probatur 1o. ex doctrina Aristotelis L: 4 de caelo c. 8: 84: 06 Divi Thomae: coelo loco. Res naturales ex instinctu sua inclinatione totis viribus conitientur ad conservandum suum esse. Sed ad conservationem totius universi: ius facile constat, nam ulla vires non essent, sed etiam naturalia irrationalia sibi salutaria N. 313